

โครงการประชุมแลกเปลี่ยน

เรื่อง

ไผ่กับวิถีชีวิตคนไทย: องค์ความรู้ และรูปแบบการจัดการของท้องถิ่น

(Forum on Bamboo and Livelihoods in Thailand: Knowledge, Management system)

ความเป็นมา

ไผ่มีความสำคัญด้านความหลากหลายชีวภาพ ระบบนิเวศ และวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคมของไทย ในประเทศไทยมีชนิดไผ่ที่หลากหลายมากกว่า ๘๐ ชนิด ใน ๑๕ สกุล ที่การกระจายตามภูมิภาคต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญในวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเชื่อ ประเพณีของท้องถิ่นไทยกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆ ทั้งในวิถีบริโภค อาหารการกิน ขนมของเล่นเด็ก เครื่องมือ เครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ดักสัตว์ต่างๆ อีกบทบาทหนึ่งที่สำคัญคือ บทบาทในระบบนิเวศทั้งการป้องกันการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย แหล่งอาหารของสัตว์ป่า การยึดหน้าดิน และริมตลิ่งลำน้ำ ช่วยบรรเทาภัยพิบัติโดยเฉพาะการพังของตลิ่งท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของฝน ไผ่ไผ่ยังมีศักยภาพในการเก็บกักคาร์บอนช่วยลดภาวะโลกร้อนได้อีกทางหนึ่ง นอกจากนี้ยังมีบทบาทสำคัญด้านเศรษฐกิจในสังคมไทยทั้งภาพรวมของประเทศและเศรษฐกิจท้องถิ่น ซึ่งมีรูปแบบและระบบการจัดการไผ่ (ระบบวนวัฒน์) ทั้งในป่าธรรมชาติ ป่าชุมชน ในระบบวนเกษตร ในระบบสวนป่าครอบครัว ส่งผลให้เกิดความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ โดยมีความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีในการแปรรูป แต่อย่างไรก็ตามประเด็นที่สำคัญคือ เราจะมีแนวทางในการยกระดับการจัดการได้อย่างไร ทั้งการจัดการแหล่งวัตถุดิบในพื้นที่ป่าธรรมชาติ ป่าชุมชน ป่าครอบครัว จนถึงการพัฒนาผลผลิตและผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อนำไปสู่การยกระดับความเป็นอยู่ของชุมชนท้องถิ่น และเศรษฐกิจภาพรวมของไทย

วัตถุประสงค์

๑. ประมวลสถานการณ์การจัดการไผ่ ศักยภาพและโอกาสในประเทศไทย
๒. นำเสนอแลกเปลี่ยนรูปแบบและองค์ความรู้การจัดการไผ่อย่างยั่งยืนของชุมชนท้องถิ่น

กลุ่มเป้าหมาย

ประมาณ ๑๕๐ คน ประกอบด้วยตัวแทนชุมชนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง นักวิชาการ เจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการไผ่

วันเวลา สถานที่

วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ณ ห้องประชุมวายุภักดิ์ 6 ชั้น 5 โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์ ถ.แจ้งวัฒนะ กรุงเทพมหานคร

องค์กรรับผิดชอบหลัก

แผนงานประเทศไทย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)

องค์กรสนับสนุนและร่วมจัด

๑. มูลนิธิรักไทย
๒. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)*

องค์กรร่วมจัด

๑. เครือข่ายป่าชุมชนประเทศไทย
๒. สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (BEDO)
๓. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
๔. กรมป่าไม้
๕. สถาบันความหลากหลายทางชีวภาพและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและอาเซียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

(ร่าง) กำหนดการ

๘.๐๐-๙.๐๐ น.	ลงทะเบียน รับเอกสาร
๙.๐๐-๙.๐๕ น.	สไลด์ประกอบการบรรยายขลุ่ยซุด “ไผ่ในวิถีไทย”
๙.๐๕-๙.๑๐ น.	กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม โดย ดร.ทินท์ ลวิน ทอง ผู้อำนวยการบริหาร ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)
๙.๑๐-๙.๑๕ น.	ชี้แจงวัตถุประสงค์การประชุม โดย คุณระวี ถาวร เจ้าหน้าที่แผนงานประเทศไทย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)
๙.๑๕-๙.๒๐ น.	กล่าวเปิดการประชุมโดย พ่อปรีชา สิริ ผู้ได้รับรางวัลวีรบุรุษดูแลป่า (Forest Hero) สภาว่าด้วยป่าไม้ องค์การสหประชาชาติ
๙.๒๐-๙.๕๐ น.	บรรยายพิเศษ “ไผ่กับวิถีชีวิตคนไทย: สะท้อนภาพอดีตสู่ปัจจุบันและอนาคต” โดย ดร.สุรีย์ ภูมิภมร
๙.๕๐-๑๐.๐๕ น.	พักชิมข้าวหลาม ต้มกาแฟอินทรีย์ และชมผลิตภัณฑ์ไผ่จากภูมิภาคต่างๆ ของไทย
๑๐.๐๕-๑๒.๐๐ น.	นำเสนอและแลกเปลี่ยน “สถานการณ์และระบบการจัดการไผ่ของท้องถิ่นในป่าธรรมชาติ” -ระบบการจัดการป่าไผ่ขางนวลในป่าธรรมชาติป่าชุมชนห้วยแม่หิน อ.งาว จ.ลำปาง โดย คุณสุทัศน์ ราชไชย อบต.ปงเตา จ.ลำปาง -สถานการณ์และแนวทางจัดการไผ่รวกในป่าธรรมชาติ บ้านหนองซอน จ.กาญจนบุรี โดย คุณปัญญา บุญมี -วิถีการจัดการไผ่หูกของปกากะญอ กรณีบ้านห้วยหินลาดใน จ.เชียงราย -การจัดการและองค์ความรู้ในการพัฒนาของเล่นพื้นบ้านจากไม้ไผ่ จ.เชียงราย <u>ดำเนินรายการ</u> โดย คุณดิเรก เครือจินลธิ มูลนิธิรักไทย <u>แสดงความคิดเห็นเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง</u> โดย คุณสกลท์ บุญเสริมสุข กรมป่าไม้
๑๒.๐๐-๑๓.๐๐ น.	พักเที่ยง

- ๑๓.๐๐-๑๓.๓๐ น. บรรยายพิเศษ “สถานการณ์ ศักยภาพ และโอกาสไฟในประเทศไทย”
โดยคุณสกลท์ บุญเสริมสุข นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ สำนักวิจัยและพัฒนาการ
ป่าไม้ กรมป่าไม้
- ๑๓.๓๐-๑๕.๓๐ น. นำเสนอและแลกเปลี่ยน “สถานการณ์และระบบการจัดการไฟของท้องถิ่น
นอกพื้นที่ป่าธรรมชาติ”
-ไฟเลี้ยงในระบบวนเกษตร สวนลุงโชค อ.วังน้ำเขียว จ.นครราชสีมา โดย คุณโชคดี
ปรโลกานนท์ กลุ่มอนุรักษ์เขาแผงม้า
-การจัดการสวนไฟชุมชนบ้านหัวทุ่ง กรณีศึกษา อ.เชียงดาว จ.เชียงใหม่ โดย คุณถวิล
ศรีเงิน คณะกรรมการแปลงปลูกไฟบ้านหัวทุ่ง
-การจัดการไฟรวกในพื้นที่หัวไร่ปลายนาและมูลค่าทางเศรษฐกิจ จ. น่าน โดย
คุณชวรัตน์ อิน้อย
-ระบบการตลาดไฟและแนวโน้มในประเทศไทย โดย คุณกฤษณ หอมคง
-โครงการธนาคารไฟเพื่อชุมชน โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร*
ดำเนินรายการ โดย รศ. ธัญพิสิษฐ์ พวงจิก ภาควิชาเทคโนโลยีการเกษตร
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
แสดงความคิดเห็นเชิงนโยบายที่เกี่ยวข้อง โดย คุณถาวร บุญราศรี สำนักงานพัฒนา
เศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (BEDO)
- ๑๕.๓๐-๑๕.๔๕ น. พักร
- ๑๕.๔๕-๑๖.๑๕ น. ทิศทางและแผนงานร่วมของภาคีในการจัดการไฟในประเทศไทย โดย คุณระวี ถาวร
เจ้าหน้าที่แผนงานประเทศไทย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)
- ๑๖.๑๕-๑๖.๓๐ น. สรุปสาระสำคัญและปิดการประชุมโดย คุณสมหญิง สุนทรวงษ์ ผู้ประสานงานแผนงาน
ประเทศไทย ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)

พิธีกรดำเนินรายการประจำวันโดย คุณปรัชญา ยังพริษา ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (RECOFTC)

*อยู่ระหว่างการประสานงาน

.....